

**KGORO YA THUTO YA GAUTENG
DITLHAHLOBO TSA MAREMATLOU**

**SEPEDI LELEME LA GAE
MAEMO A A PHAGAMEGO
(Lephephe La Bobedi)**

**KAROLO YA A
POTŠIŠO 1**

- 1.1 O ra gore a tshwele mare diatleng a šome. (2)
- 1.2 Bohodu (1)
- 1.3 Kgopolo ya maleba e tla fiwa moputso. (2)
- 1.4 Mafato a kgwale ke ge e sa le bosasa. (2)
- 1.5
- gago
 - mmele
 - bona
 - bjang
- (2)
- 1.6 Morumokwanogare/felo (1)
- [10]

POTŠIŠO 2

- 2.1.1 Morutiši (1)
- 2.1.2 O ra gore a rute gabotse barutwana ba be le tsebo ba tšwelele/atlege. (2)
- 2.1.3 Ke barutwana bao ba sa šomego ka thata goba mafolofolo. Ge go ngwalwa ditlhahlobo ba tla šitwa ba se išwe pele. (3)
- 2.1.4 Kgopolo ya maleba e tla fiwa moputso./go ipha nako ye ntši ya go ba thuša. (2)
- 2.1.5
- Go fa barutwana tsebo le bohlale
 - Go thuša barutwana go obelela ditoro tša bona.
- (2)
- 2.1.6
- Motswadi a se ke a roga morutiši ge a kgala ngwana wa gagwe.
 - Motswadi a thušane le morutiši.
 - A se ke a lwa/itia morutiši ge a ile a thelelwa a išitše ngwana wa gagwe seatla.
- (3)

- 2.1.7 Kgopolo ya go kwala e tla fiwa moputso./go boledišana le batswadi ka tshwanelo. (2)
[15]
- 2.2.1 • Basadi bao ba rego ge ba mmona ba mo itielala dinxa.
• Ba lebetše gore ke seroto/o šoma kudu/ga a tšwafe (3)
- 2.2.2 Ba be ba re lekgarebe leo le ka ratago sereti/Molebaleng le itirela morwalo ka gore ge e le bošego o tla mo nyaka ka ge boso bja gagwe bo šiiša. (2)
- 2.2.3 Motho wa matšato, wa go šoma; go fetiša tekanyo. (2)
- 2.2.4 • mohumi
• botse (2)
- 2.2.5 Ke Molebaleng, ke mminanoko gomme ga gabo mmagwe ba bina/ana tau. (2)
- 2.2.6 Se bolela ka lesogana leo le bego le sa ratwe ke basadi ka ge e be e le yo moso kudu ba sa nyake gore barwedi ba bona ba mo rate eupša a tla a ratwa ke morwedi wa mohumi. (4)
[15]
- 2.3.1 • Batho bao ba otlelago ba nwele
• Dikotsi le maphelo ao a lahlegago tseleng.
• Bahlapetšatsela ba nyaka maritsana ge ba fa baotledi nnothisi/ba nyaka go fiwa tšhelete yeo ba e tsenyago potleng tša bona. (3)
- 2.3.2 Ditsela tša go swana le tše di tla amogelwa:
• Go hlohleletša mmušo go tšea magato a boima kudu go bahlokašedi le ba go tshela molao.
• Go bea tekanyetšo yeo lebelo la yona le bago ka tlase ga lekgolo.
• Ba go otlela ba nwele ba fiwe kotlo ya mengwaga e mmalwa; kgolegong.bj.bj. (2)
- 2.3.3 • Sereti se kwela seretwa bohloko mabapi le ka fao se sa hwetšego khutšo ka gona.
• Se kwa bohloko mabapi le tahlego ya maphelo ao a diregago go seretwa. (e tee): (2)
- 2.3.4 Go bona difatanaga/dijanaga di golola/lla ka go šitwa ke go sepela ge tsela e ka senyega gore ga go mo di tla yago gona. (2)
- 2.3.5 Gore kgololo ke thoko efe di tlo go gololela. (2)
- 2.3.6 • Seretwa se kgona go kopantšha ditšhaba.
• Boramahlale ba sela/ba ba le tsebo ka go šomiša seretwa. (2)
- 2.3.7 Go tlapiganya/go gata ka go kweša bohloko ntle le pelotlhomogi. (2)
[15]

- 2.4.1 Thetotumišo ya sebjale (1)
- 2.4.2 Ba kgahlwa ke botse bja diphororo. (2)
- 2.4.3
- Ba tanywa/kgahlwa ke botse bjo tlhago e bo tšweletšago lefelong le. (4)
 - Ba kgona go iketla le go khutša lefelong la go swana le lona. (4)
- 2.4.4 Kgopolo yeo e kwalagao e tla abelwa moputso. (2)
- 2.4.5
- Diphororo tša Victoria (2)
 - Diphororo tša Augrabies (2)
- 2.4.6 Sereto se se bolela ka botse bjo bo bonagalago go diphororo; gape le ka tsela yeo di holago batho ka ge ba kgona go etela le go ba le tsebo ya tša tlhago ka lona. (4)
- [15]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: [40]

**KAROLO YA B
POTŠIŠO 3**

- 3.1.1 Hoteleng ya Mojasagagwe (1)
- 3.1.2 Kgopolo ya go kwala e tla abelwa moputso./go tsebiša tate/lekope. (2)
- 3.1.3 O ra gore o ba senyetša lethabo/o ba šitiša go iketla. (2)
- 3.1.4
- Mmatlala a tšee tšhelete yeo Lekope a mo fago go lefela mekitlana a e bee ka maina a bana ba bona./A kote Lekope. ... (2)
 - A wiše lebenkele gomme a phare Lekope molato wa gore ke yena a fago barwa le Mologadi tšhelete. (2)
- 3.1.5 Ge Mokalabi a mmotša le go mmontšha dipampiri tša ntlo ya diphaphoši tše senyane tšeo a di rekilego motseng wa Morningside kua Bulawayo. (2)
- 3.1.6 Mmatlala o hlanamela le go hloriša Lekope; gomme o tsenwa ke bolwetši. (2)
- 3.1.7 Ke ditaba tša gore Mologadi o tšwa ga Matonya gomme yena o sebetšwe ke mogwera wa gagwe Nadinadi. (3)
- 3.1.8 Go re a yo boledišana le Mologadi mabapi le ketelo ya gagwe ya go ya ga Matonya a tle a hwetše ditaba ka botlalo. (2)
- 3.1.9
- O be a boifa gore Mologadi a ka mo loya (4)
 - Gape o be a boifa le gore barwa ba Lekope ba ka mo hlokofatša./kweša. bohloko (4)

- 3.1.10 • Thakadu ge e tennwe ke molete e o tsena ka sa morago/motšewa ke noka o itshwarelela le ka modu wa lebjang – Lekope o itshwarelela ka taba ya ga Matonya ge a flogela Mologadi. (2)
- 3.1.11 • O raketšeng barwa ka lebenkeleng.
• Le gore ke therešo gore o tsošitše lešaetšana ka ga Seripa. (2)
- 3.1.12 O ra gore ba belegwe ke yena ka nama ga se ba madi a šele/ba monna o šele. (2)
- 3.1.13 Kgopolo ya maleba e tla abelwa moputso. (2)
- 3.1.14 Tharollo/kgopolo ya go kwala e tla fiwa moputso. (2)

[30]

GOBA

- 3.2 Balekwa ba tla abelwa meputso ge ba laeditše bokgoni go kalo ye botse ya ditaba; tatelano ye botse le go lahlela mehlala mo le mola bj.k.
- O fela a topa dilwana ka lebenkeleng; go swana le ge a ile kantorong ya Lekope.
 - O dula gaboMmatlala gomme o šomela bona; go lewa dijo tša matsaka.
 - O agela Mmatlala ngwako wa kgoparara.
 - O agela Pebetse ntlo.
 - Mmatlala o apara diaparo tša theko ya godimo/tša go bitša.
 - O tšeiša Lekope maeto a mošamawatle ngwaga ka ngwaga bj.k. Mauritius le Fora.
 - O bea tšhelete ya Lekope ka maina a bana ba gagwe – dikeletšo tša Pebetse le Mokalabi.
 - O rekiša ntlo ya Lekope ge Lekope a sa le bookelong – tlhalošo e tla ka Thopadimolaleng.
 - O hula thoto ya ntlo, phahlo ya lebenkele le sefatanaga sa Lekope gomme o ya ka tšona Bokgalaka.

PALOMOKA YA KAROLO YA B: [30]

KAROLO YA C POTŠIŠO 4

- 4.1.1 Bubbles o be a na le bothata bja gore o tšile go tsena Ariel bjang ka ge Sindikheithi se mo hlohleletša gore a kopane naye. (2)
- 4.1.2 O be a tseba gabotse gore Ariel ga a tsenege mola ka lehlakoreng le lengwe Sindikheithi e mo dutše molaleng ka taba ya go ikgokaganya le Meso. (2)
- 4.1.3 O be a nyaka go fatišiša Bubbles mabapi le ditaba tša Sindikheithi. (2)
- 4.1.4 Bubbles o ile a gana taletšo yeo. (1)
- 4.1.5 O be a tšhaba gore Ariel a ka tla a lemoga lethabo la gagwe ka taletšo yeo. (2)

- 4.1.6 Morero wa go bolaya Ariel mmileng wa Mokwele. (2)
- 4.1.7
- Bubbles o ile a gokela Ariel lefelong le gore ba tle ba mmolaye.
 - Ariel yena o be a tlišitšwe ke go nyaka go bona batho bao ba Sindikheithi ka ge Bubbles a mmoditše gore ba kopanela fao/go ba ja leonyane. (4)
- 4.1.8 Champ le Thoba (2)
- 4.1.9 Kgopolo ya maleba e tla abelwa moputso./Ee! ka ge a phološitše Ariel dinaleng tša lehu. (1)
- 4.1.10 Ge Ariel a batamela lefelong la polao; Bubbles o ile a otlela ka lebelo gomme a thunya Thoba le Champ pele ba ka bolaya Ariel morago ba tloga lefelong le ka bjako. (3)
- 4.1.11 O be a nyaka go kwa gore Thandi o tla botša Noko gore Bubbles o kae. (2)
- 4.1.12 Sindikheithi e lemoga bokhuto bja Bubbles gomme Mabusha ga a sa tshepa leloko le la ga Noko. (3)
- 4.1.13 Leano leo la go nyakišiša ngwana wa Pula le tlile ka Mokaba ka ge Pula e le mogwera yo mogolo wa Bubbles. (1)
- 4.1.14 O boditše Noko gore Bubbles o gona o hlwa a bolela le mmagwe ka mogalantšu le gore o dula ngwakong wabo kua Majaneng. (2)
- 4.1.15 Ga se tša mo tšwela mohola ka gore o lekile gantši go thetsa Bubbles gore a boe eupša a gana, gape le gore Sindikheithi e tlo kgona go bolaya morwedi wa gagwe. (1)

[30]

GOBA

- 4.2 Balekwa ba tla abelwa meputso ge ba laeditše bokgoni bja go ala ditaba ka tatelano ya tšona le go kgona go fahlela ka mehlala ya maleba; bj.k.
- Tihopho ya mafoko
 - A makopanakopana go swana le "Nonyana e fofile letl.30 le 'O mpheane' letl.34 'O a fela' letl.21
 - A makopana, go swana le Ariel ge a bolele le Saki gomme Saki a re: 'Iša pele, hlalosa! Le mo Kwena a boledišanago le Pula ge a re 'O mpotša nnete ruri, Pula?'
 - A matelele go swana le Poledišanong ya Noko le Bubbles ge Noko a re: 'ke seo ke go botšišago gore afa o tseba se o se dirago naa?'
 - Tihamego ya ditemana
 - Kekana o šomiša ditemana tše di kopana le tše dikgolokgolo tša go nyaka go tlala letlakala e le tee.
 - tše dikopana go swana le ge Pula a bolela le Ariel mogalantšung a re 'Nka botšišwa ke wena gore Kwena ... ya mohuta wo?

- Tše dikgolo go swana le mo go hlalošwago semelo sa Julia bjalo ka 'Morena! Go swanetše go ba go na le yo a dutšego a ruta Julia dilo ... Ariel o be a belaela?
- Tše dikgolokgolo tša go tlala letlakala go swane le mo go hlalošwago ka Pula ge a be a nyaka gore Ariel a bolele ka lehu la kwena 'Pula le yena o be a nyaka ... Ke seo a bego a duma go kwa Ariel ka ganong gore o reng ka lehu la Kwena.'
- Poledišano ya Baanegwa
Baanegwa ba Kekana ba a boledišana go tšwetša mooko wa ditaba pele go swana le poledišano ya:
 - Noko le Bubbles: ka gae, mogalantšung ge a le Majaneng.
 - Bubbles le Ariel: kua Radio Alpha, mogalantšung ge a nyaka go kopana le Ariel Hellas, Majaneng bj.bj.
 - Bubbles le Pula
 - Kwena le Pula
 - Pula le Ariel bj.bj.
 - Bubbles le Mabetlela
- Kgetho le tirišo ya mantšu
Kekana o kgonne go kgetha maadingwa ao a nyalelanago le tikologo le baanegwa bao a ba kgethilego; bj.k. diskhotlaba, mojenale, sinema, sošalaete, romenthiki, khaontareng bj.bj.
- Tšhomišo ya dikapolelo
Kekana o laeditše botswerere tšhomišong ya dikapolelo bj.k. nako ye karabo a fihla ka gae Noko a na le Mabusha o re "Ba lauma kotsi ka mahlong a bona; difahlego di šorofetše bjalo ka mabitla' – Tshwantshanyo – mmele wa Mabusha o mokoto o be o šutša ka khuduego – Tshwantshanyo; mmele o swantšha le bogobe – Bubbles sefahlego sa gagwe sa apara tihokomedišišo." – mothofatšo
- Tšhomišo ya malahlelwa
Poledišanong ya baanegwa go šomišwa malahlelwa bj.k. la go bitša 'Hee' mokgomana – ge Ariel a bitša mošomedi wa komišinare 'Aowa' la go gana ge Ariel a araba Mpho; le 'Aowii' la kwelobohloko la go tšwa go Ariel ge a kwa gore karabo o theletše ka phaphošing ya bohlapelo.
- Tšhomišo ya dika
Polelong ya gagwe Kekana o fela a lahlela dika go tswaka le go natefiša ditaba bj.k. 'Mabusha lebakeng le o ile a mo hlaba ka mahlo' le mo Ariel a arabago Bubbles ge a re 'Hoa ...' ke Ariel a kgapha seatla bj.bj.
- Tšhomišo ya maina a baanegwa
Maina ao Kekana a a filego baanegwa a nyalelana thwii le ditema tšeo ba di kgathago go tšweletša moko wa ditaba gabotse bj.k. Bubbles – ge a le botse, a phadima, a buduloga eupša a feiela ka go pšha.

PALOMOKA YA KAROLO YA C: [30]